

IPN: zbrodnia katyńska dotyczy nie tylko Polaków, ale również Litwinów

---

 zw.lt/wilno-wilenszczyzna/ipn-zbrodnia-katynska-dotyczy-nie-tylko-polakow-ale-rowniez-litwinow

24 maja 2023

 IPN: zbrodnia katyńska dotyczy nie tylko Polaków, ale również Litwinów

„Zbrodnia Katyńska była zbrodnią na narodzie polskim, ale też zbrodnią popełnioną na znanej z okresu II Rzeczypospolitej wielokulturowości – mówi Jedynak. – W dołach katyńskich spoczęły nie tylko osoby narodowości polskiej, ale też litewskiej, żydowskiej, obywatele Rzeczypospolitej”.

Według dyrektora białostockiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej konferencja odbywa się w Wilnie, gdyż „zarówno Polacy jak i Litwini mają w swojej historii, w historii swoich narodów zbrodnie popełnione z rąk sowieckich przeciwko tym, którzy walczyli o niepodległość swych krajów”. „Przedstawiając polski punkt widzenia, wskazując na podobieństwa historyczne i punkty styczne, chcemy budować współpracę” – powiedział Jedynak.

Podkreślił też, że „Polska i Litwa graniczą z Federacją Rosyjską i jest to w obecnej sytuacji politycznej przeciwnik aktywny” oraz, że „jest to kraj, który ciągle nie dopuszcza do wyjaśnienia tej trudnej i bardzo zawitej historii z okresu drugiej wojny światowej”.

Konferencja, która odbywa się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie w środę rozpoczęła się od zaprezentowania najnowszej publikacji IPN „Gdy nieme groby przemawiają. Archiwum dr. Jana Zygmunta Robala” oraz spotkania z jej współautorami. Publikacja zawiera pamiętniki, zapiski, karty pocztowe, listy oraz inne dokumenty wydobyte z bezimiennych grobów w Katyniu podczas ich ekshumacji w 1943 r., będące cennym świadectwem zbrodni sowieckiej, popełnionej wiosną 1940 r.

„Doktor Rogala badał zbrodnię katyńską, zabezpieczył artefakty wydobyte z dołów śmierci. Ta książka jest o historii przedmiotów, które mówiły po śmieci o losach ofiar” – mówi Marek Jedynak.

W konferencji biorą udział naukowcy z Polski badający zbrodnię katyńską oraz lokalni, wileńscy badacze. Wiele uwagi poświęca się osobom duchowym, ofiarom reżimu. Dr hab. prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego Patryk Pleskot przedstawił m.in. „Portret kapelanów zamordowanych przez NKWD w latach 1939-1940”. Dr hab. prof. Danuta Jastrzębska-Golonka z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy wystąpiła z tematem „Życie religijne w Kozielsku w świetle pamiętników, notatek i zapisków polskich oficerów z lat 1939-1940”.

Przedstawiony został też dwugłos na temat zbrodni katyńskiej dotyczący Wileńszczyzny. Dr Ewa Kowalska z IPN wystąpiła z odczytem „Ofiary zbrodni katyńskiej związane z ziemią wileńską”, a dr hab. Jarosław Wołkonowski, wileński naukowiec – z odczytem „Żołnierze polscy z Wileńszczyzny zamordowani przez NKWD”.

W ramach konferencji zostaną zaprezentowane dwa filmy dokumentalne: „Dulce et decorum est pro Patria mori” w reż. Marty Telakowskiej oraz „Kapelani Golgoty Wschodu” w reż. Bogusławy Stanowskiej-Cichoń.

W drugim dniu konferencji naukowej, w czwartek przewidziane są warsztaty edukacyjne dla młodzieży poświęcone zbrodni katyńskiej z udziałem uczniów klas starszych wileńskich szkół z polskim językiem nauczania.

„Młodzi Polacy muszą wiedzieć o przeszłości, o swoich korzeniach, o tej zbrodni. O ofierze swoich przodków powinni pamiętać dla przyszłości, dla następnych pokoleń” – powiedział Marek Jedynak, dyrektor białostockiego oddziału IPN.

Organizatorami konferencji naukowej „Echa Zbrodni Katyńskiej – ofiary, kapelani, archiwa i pamięć” jest Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Białymstoku i Instytut Polski w Wilnie. Patronat nad konferencją sprawuje Polska Agencja Prasowa.